

SURETU EL FET-H

KAPTINA 48

E zbritur në Medinë, në rrugën duke u kthyer prej Hudejbisë për në Medinë, e pas suretul Xhumuati, ajete: 29

Kjo sure e zbritur në Medinë, shqyrton çështjet që kanë të bëjnë me dispozitat e sheriatit në marrëdhëniet ndërmjekëzore, në adhurime, në sjellje, në moral etj.

E përmend marrëveshjen e Hudejbisë në vitin e gjashtë Hixhrije që ishte lidhur ndërmjet Pejgamberit dhe idhujtarëve, e që konsiderohet fillim i fitores së madhe, i çlirizit të Mekës, kur arriti kulminacionin fitorja dhe ngadhënjimi i besimtarëve dhe njerëzit turma-turma përqafonin fenë e shpallur prej Allahut.

Besimtarët i japidnë besën Pejgamberit se do të luftojnë në rrugën e Zotit derisa ta sakrifikojnë jetën, e pasi që ajo besëlidhje kishte një famë të madhe, Zoti e pëlqen, e bekon dhe e shpall që të shënohet në rreshtat e librit të Tij të madh dhe e quan: "Bej'atur Ridvan".

Disa ajete të kësaj sureje nxjerrin në shesh qëllimet e prishura të hipokritëve, të cilët nuk iu bashkuan radhëve që u printe Muhammedi dhe të cilët patën mendime të këqija.

Pejgamberi në Medinë kishte parë në të ndërr se do të hyjë ai dhe besimtarët në Mekë, duke qenë të siguruar e të qetësuar dhe për të, u tregoi as-habëve, të cilët u gjëzuan dhe i morën myzhdë njëri-tjetrit. Kur'an i na mëson se ajo të ndërr u bë realitet dhe besimtarët shkuan e hynë në të pa ndonjë problem, duke e kryer Umren.

Kaptina përfundon me pëershkrimin e cilësive të lavdishme të Pejgamberit dhe të shokëve të tij të ndershëm.

Quhet: "Suretul Fet'hi" - ngase Allahu i përgëzon besimtarët me fitoren e madhe, që do ta arrijnë pas marrëveshjes së Hudejbisë.

Për rëndësinë e kësaj sureje, Pejgamberi ka thënë: "Më zbriti sonte një sure, e cila për mua është më e dashur se e tërë dynjaja dhe gjithë ç'ka në të". (Imami Ahmed.)

SURETU EL FET-H

*Me emrin e Allahu, Mëshiruesit,
Mëshirëberësit!*

1. Ne ty tē dhamë (vendosëm pér) një fitore tē sigurt.

2. Ashtu që Allahu (pas fitores) tē liroi ty prej mëkateve (që t'i mbathën) tē

mëparëshme dhe prej atyre tē mëvonshme (kur njerëzit do tē pranojnë fenë islame dhe nuk do tē jenë më mëkatarrë) dhe ashtu tē plotëson mirësinë e Vet ndaj teje, e tē orienton ty në rrugën e drejtë.

3. Dhe që Allahu tē ndihmon ty me një ndihmë tē fortë.

4. Ai është që në zemrat e besimtarëve dhuroi qetësinë pér ta shtuar ata bindjen në besimin e vet që kishin. Ushtritë e qiejve e tē tokës janë vetëm tē Allahut, e Allahu është shumë i dijshëm dhe shumë preciz.

5. (*E urdhëroi luftën*) Edhe pér t'i shtie besimtarët dhe besimtaret në xhennete nëpër tē cilët rrjedhin lumenj e ku do tē jenë përgjithmonë, dhe pér t'u shlyer tē këqijat e tyre, e kjo është fitore e madhe tek Allahu.

6. E në anën tjetër, pér t'i ndëshkuar hipokritët dhe hipokritet, idhujtarët dhe idhujtaret, mendimi i tē cilëve ndaj Allahut ishte mendim i keq. Atyre u raftë e keqja! Allahu shprehu urrejtje kundër tyre dhe i mallkoi e xhehenemin e përgatiti pér ta, që është vendbanim i keq.

7. Edhe ushtritë (*ndëshkuese*) e qiejve e tē tokës janë vetëm tē Allahut dhe Allahu është i fuqishëm e i urtë.

8. Ne tē dërguam ty (*Muhammed*) dëshmitar, përgëzues dhe qortues.

9. Që ju (*njerëz*) t'i besoni Allahut dhe tē dërguarit tē Tij dhe atë ta përkrahni e ta respektoni, e (*Allahun*)ta madhëroni pér çdo mëngjes e mbrëmje.

10. Ata që të zotohen ty, në të vërtetë, ata i zotohen Allahut, se dora e Allahut është mbi duart e tyre. E kush e thyen (*zotimin*), ai e thyen vetëm në dëm të vetin, e kush e zbaton atë që i është zotuar Allahut, Ai do t'i japë atij shpërblim të madh.

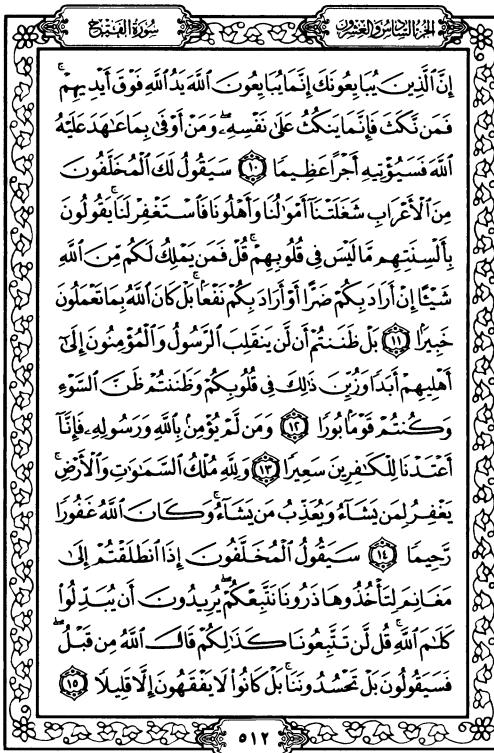
11. Ata beduinë që mbetën pas (*nuk erdhën me ty*) do të thonë: “Neve na penguan pasuritë tona dhe familjet tona, andaj ti kërko falje pér neve!” Ata flasin me gjuhët e veta atë që nuk e kanë në zemrat e tyre. Thuaj: “Kush mund ta pengojë dëshirën e Allahut, nëse Ai dëshiron t’ju përfshijë juve ndonjë dëm, ose nëse Ai dëshiron t’ju gjejë ndonjë e mirë?” Jo, por Allahu hollësish di pér atë që punoni ju.

12. Por ju menduat se i dërguari dhe besimtarët kurrë nuk do të kthehen të familjet e veta dhe kjo (*bindje*) në zemrat tuaja u duket e mirë dhe patët mendim të keq, ju ishit popull i shkatërruar.

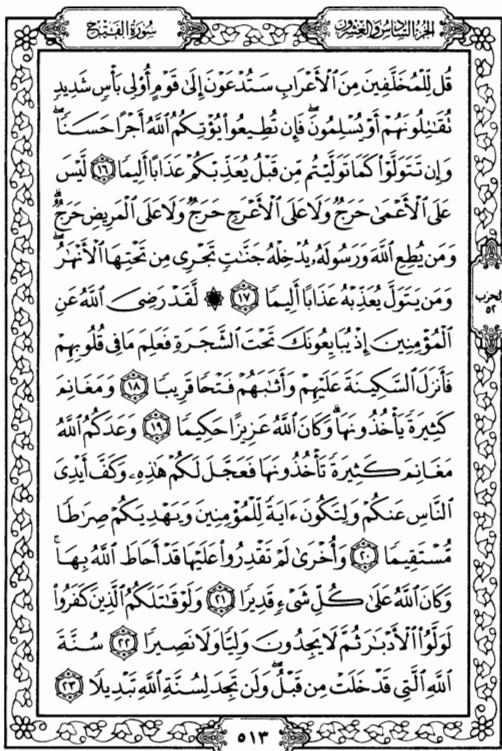
13. E kush nuk i besoi Allahut dhe të dërguarit të Tij, Ne pra, pér jobesimtarët kemi përgatitur zjarr shumë të fortë.

14. Vetëm i Allahut është pushteti i qiejve e i tokës, Ai falë kë të dojë dhe ndëshkon atë që do, Allahu është Mëkafalës Mëshirues.

15. Kur të shkoni ju pér të mbledhur

prenë e luftës, ata që ngelën pas, do të thonë: “Na lejoni edhe neve të vijmë me ju! Ata duan ta ndryshojnë vendimin e Allahut! Ti thuaj: “Kurrsesi, ju nuk keni pér të ardhur me ne, kështu ka thënë më parë Allahu!” E ata do t’ju thonë: “Jo, por ju na keni zili!” Po ata, janë që kuptojnë pak gjë.

16. Atyre nga beduinët që ngelën pas, thuaju: "Ju do të ftoheni te një popull luftarak i fuqishëm, t'i luftoni ata ose të dorëzohen (të pranojnë fenë islame), e nëse përgjigjeni (në thirrje), Allahu ju jep shpërblim të mirë, e nëse nuk dilni sikurse

* Sipas një numri të komentatorëve të Kur'anit me këtë "fet'h", pushtim, çlirim, hapje, ka përqëllim çlirimin e Mekës. Disa komentatorë të tjerë, të mbështetur edhe në hadithin që shënon Buhariu, thonë: fjala me këtë çlirim është paqja dhe marrëveshja e Hudejbisë, në të cilën janë radhitur një mori ngjarjesh të rëndësishme siç janë: besëlidhja (Bej'atur Ridvan), kontrata që e lidhi Pejgamberi me kurejshitët, pranimi i fesë islame nga një numër i madh etj.

Në shumë vende në Kur'an, për ngjarjet që do të ndodhin më vonë vjen folja e kohës së shkuar, sikurse edhe këtu: "fetahna" dhe jep të kuptohet për një punë të kryer, e derisa kjo është thënie e Zotit, të ndodhurit dhe realizimi i çështjes së premtuar është aq i vërtetë e i sigurt si të ishte kryer më parë.

Me atë zgjërim të bashkësisë islame, duke çliruar vend pas vendi, njerëzit do ta pranojnë fenë islame, nuk do të mbesin asish që Muhammedit i thoshin po na i fyen zotat, po na e prish fenë dhe në shtetin islam nuk do të ketë asish që bëjnë mëkat, duke adhuruar idhuj, pra Muhammedi do të rehatohej prej mëkatarëve të hershmë dhe prej mëkatarëve të mëvonshëm. E me ajetin ku thuhet: për t'i falur mëkat.. ishte për qëllim këtë gjendje.

Pejgamberllékut të Muhammedit i bashkohet edhe sundimi, ngritet lart autoriteti i fesë islame, stabilizohen zemrat e myslimanëve edhe në momentet më të vështira të luftës, dhe ashtu plotësohen të gjitha të mirat prej të lumit Zot.

ngelët pa dalë më parë, Ai ju ndëshkon me një dënim të padurueshëm".

17. Nuk është mëkat (të ngelë pa dalë) për të verbérin, për të çalin, e as për të sémurin. E kush respekton Allahu dhe të dérguarin e Tij, Ai atë e shtie në xhennete ku rrjedhin lumenj, e kush ngel prapa, Ai atë e ndëshkon me një dënim të dhëmbshëm!*

18. Vërtet, Allahu qe i kënaqur me besimtarët kur ata nën hijen e atij druri të zotoreshin ty dhe Ai e dinte se ç'kishin zemrat e tyre, andaj u dhuroi qetësimin dhe së shpejti i shpërbleu me një fitore (çlirimin e Hajberit).

19. Dhe me pré të tjera të mëdha, të cilat i merrni, Allahu është i gjithfuqishëm, i urtë.

20. Allahu u premtoi juve pré të shumta që do t'i merrni, e këtë (të Hajberit) ua shpejtoi dhe pengoi duart e njerëzve kundër jush, e që kjo të jetë një shenjë e mirë për besimtarët e edhe që Ai t'ju drejtøjë në rrugën e fortë.

21. E edhe (pré) të tjera, të cilat ju nuk keni pasur fuqi t'i merrni, po Allahu mbizotëroi atë, e Allahu ka fuqi për çdo gjë.

22. Edhe sikur ata që nuk besuan t'ju luftonin juve, ata do të munden dhe do të kthejnë prapa, pastaj nuk do të gjejnë as mbrojtës, as ndihmës.

23. (ky është) Ligi i Allahut që është i kahershëm edhe ndër të parët, në ligjin e Allahut nuk do të gjesh ndryshime.

وَهُوَ الَّذِي كَفَأَ أَيْدِيهِمْ عَنْكُمْ وَلَبِدَ يَكُمْ عَنْهُمْ يَعْلَمُ مَمَّا يَنْهَا
بَعْدَ أَنْ أَطْفَلَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ صَابِرًا ١٦١
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدَوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمَدِي
مَعْكُوفًا أَنْ يَلْتَمِعَ حَمَلَهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَسَاهَهُمْ مُؤْمِنَاتٍ
لَئِنْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَقْطُعُوهُمْ فَقُصِيبُكُمْ مِنْهُمْ مَعْرِمٌ يُعَذَّبُ عَلَيْهِمْ
لَيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَةِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْزَرَبُوا لِمَدَنَ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَأَنْتُمْ هُنَّ عَذَابًا أَلِيسَ إِذْ جَعَلَ اللَّهُ كَفِيرَ
فِي قُلُوبِهِمُ الْعَيْنَ حَيَّةً الْجَهَنَّمَةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَهُمْ كَلِمَةً الْقَوْى
وَكَانُوا أَعْقَبُهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ يُكَلِّمُ شَفِيعَهُ عَلِيًّا ١٦٢
لَقَدْ صَدَفَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرَّثْمَانَ الْحَمْرَى لِتَدْخُلَنَ الْمَسْجِدَ
الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ مَا يُنِيبُ مُحْلِقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُعَصِّرِينَ
لَا نَخَافُكُمْ فَعِلْمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ
فَسَاحَرِيَّا ١٦٣ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهَدِيَّةِ وَدِينِ
الْحَقِّ لِظَاهِرَهُ عَلَى الَّذِينَ كَلَّهُ وَكَانَ بِاللَّهِ شَهِيدًا

24. Dhe ai eshtë që pengoi duart e tyre prej jush dhe duart tuaja prej tyre brenda në Mekë, pasi që u dha fitoren kundër tyre, e Allahu mbikëqyr atë që ju punoni.

25. Ata janë që nuk besuan, ju penguan t'i afroheni xhamisë së shenjtë (Qabes), duke i mbajtur kurbanet të penguar të arrin në vendin e vet. E sikur të mos kishte burra besimtarë dhe gra besimtarë, që ju nuk i dinit, e t'i sulmonit duke mos ditur, dhe me mbytjen e ndonjërit prej tyre të turpëroheni (Zoti do t'ju jepte leje të hyni në Mekë). (E bëri atë) Për ta marre Allahu në mëshirën e vet atë që do. Dhe sikur të ishin të ndarë, Ne do t'i dënonim me një dënim të rendë ata prej tyre të cilët nuk besuan.

26. Kur ata që nuk besuan ndezën në zemrat e tyre euforinë, dhe atë kryelartësi injorante (pagane), po Allahu dhuroi qetësimin e Vet ndaj të dërguarit të Vet dhe ndaj besimtarëve dhe për ata zgjodhi besimin e drejtë (fjalinë: la ilah il-llell llah), pse ata ishin më me meritë për të dhe më të zojet e saj, e Allahu eshtë i gjithdijshëm për çdo sendi.

27. Allahu ëndrrën e të dërguarit të Vet e vërtetoi me realitet: se me vullnetin e Allahut do të hyni në xhaminë e shenjtë (në

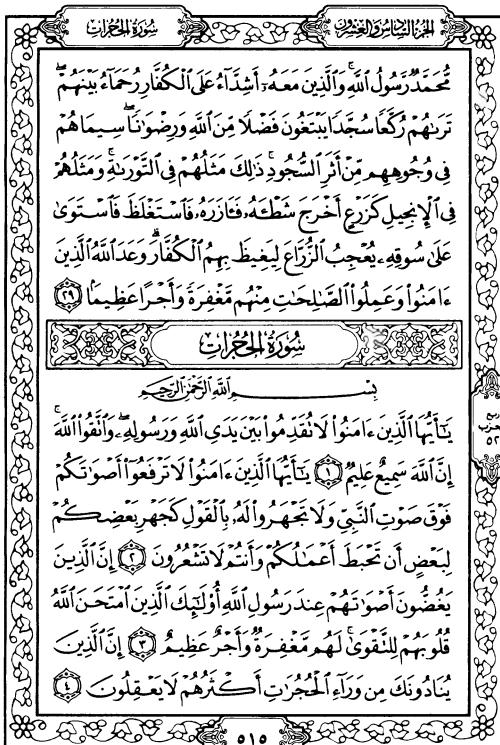
Qabe) të siguruar, të rruani flokët e kokave tuaja, t'i shkurtoni e nuk do të keni frikë! Pra Ai ka ditur atë që ju nuk e dinit, andaj, para kësaj ju dha një fitore të shpejtë (Hajberin).

28. Ai eshtë që e dërgoi të dërguarin e vet me udhëzim të plotë dhe me fenë e vërtetë, që të triumfojë mbi çdo fé, e mjafton Allahu dëshmitar.

Ushtritë e Zotit janë: engjëjt, vërsimet, stuhitë, vullkanet, etj., dhe me to e sulmon atë që do, por nga urtësia e vet, në planin e Tij ka paraparë obligim luftën për njerëz, Ai e di më së miri fundin e çdo sendi.

Në Hudejbi, myslimanët i dhanë besën Pejgamberit se do ta sakrifikojnë jetën për fenë islame, andaj kur ia shtrinë dorën për atë besë Muhammedit, në të vërtetë ata ia shtrinë dorën Zotit.

Beduinët përreth Medinës, të cilët vitin e Hudejbisë nuk shkuan me të kur shkoi Pejgamberi dhe besimtarët për Umre, duke menduar se ata nuk do të kthehen më të gjallë prej kurejshitëve idhujtarë të Mekës, u përpoqën të arsytohen se i penguan familja dhe pasuria. Kur myslimanët cliruan Hajberin, beduinët tradhtarë u përpoqën të marrin pjesë në prenë e luftës, por vendimi i Zotit ishte se preja e Hajberit u takon vetëm atyre që i kishin dhënë besën Pejgamberit në Hudejbi, e askuji tjetër. Atyre u tha Kur'an se do të thirren në luftë kundër një populli të fortë e të ushtruar për luftë, të cilin do ta luftoni derisa ta pranojnë fenë islame, kuptohet ishin idhujtarë prej të cilëve nuk pranohet xhizja as kurrgjë tjetër, pos dorëzimit total, dhe atëherë do të shihet sinqeriteti i tyre.

515

29. Muhammedi eshtë i dërguar i Allahut, e ata që janë me të (sahabët) janë të ashpër kundër jobesimtarëve, janë të mëshirshëm ndërmjet vete, ti i sheh ata kah përulen (në rukuë), duke rënë me fytyrë në tokë (në sexhde),

* Pejgamberi me njëmijë e katërqind shokë mësyni për vizitë Qaben në vitin e gjashtë hixhrije. Në vendin e quajtur Hudejbi, jo shumë larg Mekës, Pejgamberi ndalet dhe dërgon Othmanin t'i lajmërojë mekanisë se dëshirojnë ta bëjnë Umren - vizitë Qabes, jo në kohën e haxhit.

Mekasit e ndalim Othmanin, e Pejgamberit i vjen lajmi se kanë mbetur. Pejgamberi i thëret shokët të japid besën se me luftë do të hyjnë në Mekë. Ata zotohen me jetë dhe ai zotim bëhej nën hijen e një druri. Kur dëgjuan mekanisë për vendimin e myslimanëve, frikësohen, e lëshojnë Othmanin dhe kërkojnë marrëveshje. Me disa pikë që përbante ky traktat, myslimanët nuk ishin të kënaqur, po ishin shumë të revoltuar. Për t'u larguar revoltën e moskënaqësisë, menjëherë pas kësaj marrëveshje Allahu e shpall këtë sure, i përgëzon me fitoret që do të pasojnë dhe zotimin e quan: *Bej'atur Ridvanë - besëlidhje e kënaqshme*. Historia përhkuarë më në detaje këtë ngjarje.

Pas atij viti, myslimanët, me ndihmën e Zotit korrën shumë fitore.

Idhujtarët e millefusor treguan atë euforinë e vet pagane dhe në marrëveshje paraqitën disa pikë pa vend. Sikur të mos u dhuron Zoti mëshirën e Vërtue t'u qëtësonë zemrat, dhe myslimanët do të marrëheshin, sepse nuk i lejan atë vit ta bëjnë vizitën, pse u dasht të theren kurbanet në Hudejbi e jo në vendin e vet, etj. Mirëpo, sikur te ndodhë lufta, myslimanët edhe si ngadhënjyes, do të bënin gabime, pse në Mekë, kishte të atillë që kishin përaqafur fenë islamë, por nga frika prej idhujtarëve atë e mbanin të fshehtë. Myslimanët nuk i njihnin këta besimtarë të fshehtë, ndaj mund të ndodhet që ta mbytin ndonjë prej tyre dhe ashtu do të turpërhoreshin. E kjo eshtë që thuhet: Zoti largoi dorën e njërit nga tjetri.

e kërkojnë prej Allahut që të ketë mëshirë dhe kënaqësimë e Tij ndaj tyre. Në fytyrat e tyre shihen shenjat e gjurmës së sexhdes. Përskrimi i cilësive të tyre eshtë në Tevrat dhe po ky përskrim eshtë edhe në Ixhil. Ata janë si një farë e mbjellë ku mbin filizi i vet, e ai trashtet, përforcohet dhe qëndron në trungun e vet, ajo e mahnit mbjellësin. (*Allahu i shumoi*) Për t'u shtuar me ta millefin jobesimtarëve. Allahu atyre që besuan dhe bënë vepra të mira u premtoi falje të mëkateve dhe shpërbilim të madh.*

SURETU EL HUXHURATË

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërisit!*

1. O besimtarë, mos bëni asnjë para (se të orientoheni në udhëzimet e) Zotit dhe të të dërguarit të Tij, keni kujdes Allahun, se me të vërtetë Allahu i dëgjon të gjitha dhe i ditë gjitha.

2. O ju që keni besuar, mos ngritni zërin tuaj mbi zërin e Pejgamberit dhe mos iu ngërmoni atij si i ngërmoheni njëri-tjetrit, e të zdhuken veprat tuaja duke mos ditur ju.

3. Ata që ulin zërat e tyre pranë të dërguarit të Allahut, Allahu zemrat e tyre i ka përshtatur për devotshmëri, ata kanë falje mëkatesh dhe shpërbilim të madh.

4. Ata që të thërrasin përtej mureve, shumica e tyre janë që nuk kuptojnë.